

Motion till riksdagen

1989/90:Ub584

av Gullan Lindblad och Göthe Knutson (båda m)

Högskolan i Karlstad

Högskolan – en viktig resurs för länet

Högskolan i Karlstad med ca 4 000 studerande är av utomordentligt stor betydelse för Värmlands län. Högskolans positiva utveckling med kvalificerad utbildning i bl.a. teknik, ekonomi, humaniora och lärarutbildning samt forskning kan utan tvekan sägas vara vår viktigaste regionalpolitiska resurs.

Ca 50 procent av linjestudenterna kommer från andra delar av landet, medan de studerande på fristående kurser till övervägande del är från Värmland. Ca 35–40 procent av de värmländska ungdomar som studerar vid högskola går på den "egna" högskolan i Karlstad.

Högskolan bygger vidare på mångårig utbildningstradition och har samtidigt funnit nya vägar för att anpassa sig till det nya samhällets krav och behov. Invånarna i Värmlands län ser det som mycket angeläget att högskolan får utvecklas vidare.

Högskolan i Karlstad har en egen profil

Högskolan i Karlstad har tidigt förmått rikta in utbildningen på nya områden där det råder brist på personal eller där särskilda förutsättningar finns – bl.a. med inriktning på länets näringsliv. Sådana linjer är t.ex. kemiekonomilinjerna och skogsindustrilinjerna.

Den s.k. Karlstad-modellen för forskning är väl känd ute i landet. Den vetenskapliga ledningen har anknytning till universitet och tekniska högskolor, och doktoranderna är antagna vid ett universitet eller en teknisk högskola. Karlstad-modellen har på ett positivt sätt också påverkat grundutbildningens kvalitet.

Högskolan har ett mycket väl utvecklat samarbete med länets näringsliv samt privata och offentliga organisationer. Utan de regionala intressenternas engagemang hade inte Karlstadmodellen kunnat förverkligas.

Fristående kurser finns inom ett stort antal ämnesområden. Ett avsevärt antal är distanskurser, eller förlagda till olika orter i Värmland, särskilt bergslagskommunerna. Högskolan deltar i samverkanprojektet Bergslagens tekniska högskola. Vidare sker samarbete med olika teknikcentra i Värmland, t.ex. Rikssågverksskolan i Skoghall, Hagfors Tooling Center, Bergs-

skolan i Filipstad samt Hjärnbruket som är lokaliserat till högskoleområdet. Dessutom sker samarbete med Hälsohögskolan, Ingesunds musikhögskola samt Älvkulle gymnasiet i Karlstad.

Mot. 1989/90
Ub584

Högskolan i Karlstad utvecklas vidare

Utvecklingen under 1990-talet innebär att efterfrågan kommer att öka på personer som genomgått forskarutbildning. Styrelsen för högskolan i Karlstad har efter en omfattande remissomgång externt och internt antagit ett program för högskolans utveckling till år 2000. Detta program siktar på att högskolan i Karlstad under 1990-talet utvecklas till att bli *Universitetet i Karlstad*. I programmet redovisas en konkret plan över universitetets verksamhet, struktur och organisation.

Den fortsatta utvecklingen föreslås bygga vidare på den grund som redan finns vid högskolan inom grundutbildning, forskning och forskarutbildning.

Inom grundutbildningen behöver en viss utbyggnad ske men grunden för universitetet finns i nuvarande verksamhet inom teknisk utbildning, administrativ, ekonomisk och social utbildning, lärarutbildning samt kultur- och informationsutbildning. Det finns en bredd i den befintliga utbildningen som lätt kan utvecklas vidare.

Inom forskning och forskarutbildning bör en successiv utbyggnad under 1990-talet baseras på Karlstad-modellen för forskning. På detta sätt kan kvaliteten garanteras genom de vetenskapliga ledare som har anknytning till universitet och motsvarande. Dessa kan svara för den forskarutbildning som bedrivs i Karlstad.

Det är viktigt att bygga vidare på den miljö, kompetens och kultur som utvecklats vid högskolan i Karlstad.

Decentraliserad utbildning av förskollärare

Behovet av förskollärare är mycket stort i olika delar av Värmlands län och flera kommuner har pekat på nödvändigheten av snabbt ökad tillgång på personal. Genom decentraliserad 50-poängsutbildning har högskolan bedömt att tillgången på förskollärare snabbt kan öka.

För att säkerställa att en ökad sådan decentralisering kan ske är det nödvändigt att antingen öka högskolans planeringsram för förskollärlinjen eller att öka den särskilda ramen för UHÄ:s fördelning.

Elektroingenjörslinje i Karlstad

Högskolan och Karlstads kommun har i två års tid planerat för att kunna starta försöksverksamhet med ingenjörsutbildning inom elektroområdet senast 1990/91. Behovet av en sådan utbildning är stort. Genom förslaget i budgetpropositionen att ny ingenjörsutbildning i Karlstad 1990/91 skall anordnas genom omvandling av en befintlig lokal linje med annan inriktning, kan elektrolinjen inte starta nu.

Från lokal planeringssynpunkt och utifrån den regionala arbetsmarknadens behov är det angeläget att förslaget i budgetpropositionen om ingen-

jörsutbildning ändras så att högskolan i Karlstad tillförs ytterligare platser för den aktuella linjen. Detta bör kunna ske genom en tidsmässig omfördelning av platser.

Mot. 1989/90
Ub584

Medel för fort- och vidareutbildning och för decentraliserad utbildning

Fort- och vidareutbildning liksom decentraliserad utbildning är viktiga bl.a. för att få en vidgad rekrytering till högskolan. Övergången till högskoleutbildning är fortfarande låg i Värmlands län och i Bergslagen.

Några nya särskilda resurser för de nämnda ändamålen har inte tillförts högskolan i Karlstad i årets budgetproposition. Vi vill fästa riksdagens och regeringens uppmärksamhet på nödvändigheten av att sådana resurser tillförs högskolan.

Arbetslivsforskning i Värmland

Den svenska arbetslivsforskningens organisation och verksamhet är under utredning.

En nationellt välrenommerad grupp för arbetslivsforskning finns redan vid högskolan i Karlstad. Vi anser att sådan forskning bör förläggas till Värmland. Härigenom kan en anknytning ske till redan befintlig kompetens inom det aktuella forskningsområdet.

Professur i tjänsteforskning vid högskolan i Karlstad

Sveriges enda organisation för systematisk tjänsteforskning utgörs av Centrum för tjänsteforskning vid högskolan i Karlstad. Till forskningscentrat har anslutit sig ett tjugofemtal ledande företag och offentliga organisationer inom tjänsteområdet. Initiativet har kommit från företrädare för tjänstesektorn. En liten basorganisation finansieras genom bidrag från huvudmännen samt med regionala medel inom ramen för Karlstad-modellen.

I Centrum för tjänsteforskning, som nu verkat i tre år, har forskning utvecklats inom viktiga programområden. Ett internationellt nätverk har byggts upp. Bl.a. ordnas forskarsymposier tillsammans med kända tjänsteforskningsinstitutioner i USA.

Forskning om offentliga och privata tjänster bör bli ett viktigt utvecklingsområde under 1990-talet. För att säkerställa en fortsatt positiv utveckling av Centrum för tjänsteforskning vid högskolan i Karlstad är det angeläget att det finns minst en fast forskningstjänst. En professur för tjänsteforskning bör därför inrättas. Den kan, om så erfordras, tills vidare ha knytning till ett universitet men med tjänstgöring huvudsakligen vid Centrum för tjänsteforskning vid högskolan i Karlstad.

Tillbyggnad av högskolebyggnaden i Karlstad

Vi har tidigare påtalat att bristen på lokaler vid högskolan i Karlstad är mycket stor. Högskolestyrelsen bedömer att situationen är närmast krisartad. Bristen gäller laboratorier och andra lokaler för högskolans naturvetenskapliga och tekniska utbildningar, men också arbetsrum för anställda, läro-

salar och grupparbetsrum. Lokaler för högskolans forskningsverksamhet saknas.

Mot. 1989/90
Ub584

Planeringen av en utbyggnad av högskolan har skett i god tid. Byggnadsstyrelsen överlämnade byggnadsprogram till regeringen i början av år 1988.

En mindre etapp av tillbyggnaden är under projektering och genomförande. Det är nödvändigt att hela tillbyggnaden kan fullföljas i anslutning härtill. Tillbyggnadens genomförande är en förutsättning för en god utveckling av högskoleverksamheten i Karlstad och för att den nuvarande forskningen och utbildningen skall kunna bedrivas i rimliga former. Den tillkommande investeringskostnaden beräknas till ca 24 miljoner kronor.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att högskolan i Karlstad successivt bör byggas ut till ett universitet,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en decentraliserad utbildning av förskollärare,

3. att riksdagen beslutar att högskolan i Karlstad tillförs ytterligare platser för en elektroingenjörsutbildning 1990/91 genom en tidsmässig omfördelning av platser,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om medel för fort- och vidareutbildning samt för decentraliserad utbildning,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om arbetslivsforskning vid högskolan i Karlstad,

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en professur i tjänsteforskning,

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en tillbyggnad av högskolebyggnaden i Karlstad.

Stockholm den 22 januari 1990

Gullan Lindblad (m)

Göthe Knutson (m)

